

Godhetsdjävulen

I någon av P.G. Wodehouses böcker skildras en inkännande och ”god” person som är så förekommande att om man nyser och torkar sig om näsan, så har den av omtänsamhet och godhet uppfyllda personen ögonblicket efter nysningen ställt fram influensamedikamenter på ens nattduksbord.

Sådan omtänsamhet och empati röjer *godhetsdjävulen* som lurar mitt ibland oss, människor som tävlar i hygglighet, minnesgodhet och omtänsamhet. De, som alltid kommer ihåg vilken som är din favoritfärg, din favoritblomma och din favoriträtt och som aldrig glömmer en födelsedag eller en namnsdagsuppvaktningsdag. De av Godhetsdjävulen besatta tycks alltid i första rummet tänka på andra. De har listor på människors födelsedagar, de inpräntar ofelbart deras namn och missar sig aldrig på person eller situation. De hälsar på dig med namnet och påminner sig exakt när ni senast träffades, vad ni talade om och vad som gjort intryck på dem. De tycks vara socialt ofelbara.

Dessa oegennyttiga människor är fenomen när det gäller att räkna ut påhittiga hälsningar eller presenter men inkasseras och noteras noggrant tacksamhet och beundran för sin uppmärksamhet, minnesgodhet och omtänsamhet. Utebliven tacksamhet noteras också omsorgsfullt.

Dessa goda personer hoppas kanske i sin godhet att på samma sätt bli uppmärksammade och ihågkomna vilket de sällan blir. Det raseri som denna brist på gensvar väcker hos dem leder emellertid till ytterligare ansträngningar att vara ännu mer goda, minnesgoda och förekommande. De terroriseras faktiskt sin omgivning med sin godhet på ett sätt som gör att människor runt dem känner sig glömska, slarviga, försumliga och tanklösa. En spiral uppstår kring sådan ansträngande godhet så att alltmer av besvikelse samlas i Godhetsdjävulens hemliga förråd. Den av Godhetsdjävulen besatte får på detta sätt en allt tyngre börla att släpa på varefter han periodvis bryter samman i depression.

Varför uppskattas då inte dessa av godhet besatta som så troget tycks utföra endast Gudi behagliga gärningar? Det be-

Artikeln tidigare publicerad i tidskriften *oo-tal*, nr 8, 2001.

ror på att Godhetsdjävulen hos dessa människor förvandlar *alla* deras känslor till godhet, givmildhet, generositet och hygglighet. Andra vanliga passioner och affekter som förekommer i tillvaron förvandlas av Godhetsdjävulen till godhet och hygglighet. Särskilt ilska och avund väcker kaskader av godhet till liv. Känslor av sorg och övergivenhet leder till omtanke om de ensamma. Upplevelser av irritation och krav retar Godhetsdjävulen och tvingar den besatte att anstränga sig än mer att fylla andras behov och försaka egna. Känslan att vara förbigången väcker hos den godhetsbesatte än större lyhördhet att inte glömma någon. Svartsjuka eller raseri kan resultera i donationer till välgörenhet eller omsorg för fattiga och svältande barn. Den av Godhetsdjävulen fångade ställer sig i spetsen för aktioner till befrielse av de mest förtryckta. Allt som skaver i livet kommer att omvandlas till en ohygglig och översvämmande godhet som en godhetsdamask kring Godhetsdjävulens bockfot.

Till sin egen förvåning och förtrytelse får den av Godhetsdjävulen besatta oftast ingen eller i egna ögon ringa utdelning för sin godhet. Tacksamhet och gengåvor uteblir, alla verkar ta godheten för given eller låtsas inte ens om alla förekommande gester. Den av Godhetsdjävulen besatta märker inte ens hur godheten provocerar och retar upp – hur den våldsamma vreden dold i godhetens slöjor dyker upp överallt hos de andra, men mestadels bakom den godes rygg.

Man låter den uppaktande blombuketten snabbt vissna utan vatten och vill helst kasta den påpassligt framburna hyllningstårtan i närmaste soptunna. Att vara utsatt för all denna godhet väcker primitiva impulser av hat, en släkting till den primitiva avunden som kan spåras redan hos det kinkiga hungriga spädbarnet, som sägs vara besatt av impulser att bita, slita i stycken och söndersaga det goda givande bröstet – just för dess godhets skull. Detta bröst som svällande av söt mjölk tycks ha allt, medan barnet påminns om att det intet har och är totalt utlämnat. Sådana barn slukas av Godhetsdjävulen. Måtte alla barn slippa undan detta öde! Slit dem ur Godhetsdjävulens frestande käftar. Avvänj de avundsjuka småttingarna i tid, ty Godhetsdjävulen hör till de svåraste djävlarna att ha att göra med. Tillsammans med de mindre hygglighetsdjävlarna. De får oss vanliga medelmåttiga att längta efter vanliga försumliga, halvdana och slarviga människor.

